

BÖLÜM 5

TÜRKİYE’DE VE ÇEŞİTLİ ÜLKELERDE BERBERLERİN VERGİLENDİRİLMESİ

Yusuf KILDİŞ¹

ÖZET

Saç kesim ve benzeri hizmetleri sunan berber, genellikle erkeklere hizmet sunan bir meslek grubudur. Ticari faaliyet olarak kabul edilen berberlik faaliyeti dünyanın hemen hemen her yerinde bir işyeri içerisinde hizmet sunmaktadır. Berberler dünyanın birçok ülkesinde ama yerel ama merkezi düzeyde veya her ikisiyle de vergilendirilebilmektedir. Türkiye’de 2021 yılı başından itibaren genellikle basit usulde vergilendirildikleri için gelir vergisi dışına çıkarılan berberler, 09 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 33012 Sayılı Cumhurbaşkanî Kararı ile basit usulde vergilendirilen mükelleflerde yapılan düzenlemeden etkilenmemiş ve vergi dışı kalmaya devam etmişlerdir. Bu çalışmada Türkiye’de ve çeşitli ülkelerde berberlerin nasıl vergilendirildikleri açıklanmaya çalışılmış Türkiye’de

¹ Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF, Maliye Bölümü Mali Hukuk ABD, E-Posta: yusuf.kildis@gmail.com, ORCID: 000-0002-4710-5809.

Lisans: Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası (*License: Creative Commons Attribution 4.0 International*) (CC BY 4.0).

Açık Erişim / Open Access.

DOI (kitap): <https://doi.org/10.63127/tuaz.by.219>

Tavsiye Edilen Atıf / Recommended Citation:

Kıldış, Y. (2025). Türkiye’de ve çeşitli ülkelerde berberlerin vergilendirilmesi. H. Kahrıman ve H. Bay (Ed.), *Vergi sisteminde dönüşüm: Hukuki uyumsuzluklar, aflar ve yeni vergi düzeni* içinde (ss. 140–164). Turkuaz Yayınları.
<https://doi.org/10.63127/tuaz.by.219.c160>

berberler için uygulanmakta olan vergilendirmenin özellikle T.C. Anayasası açısından değerlendirmesi yapılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Berber, Basit Usul, Vergi Avantajları.

TAXATION OF BARBERS IN TÜRKİYE AND VARIOUS COUNTRIES

ABSTRACT

Barbers, who provide haircutting and similar services, typically cater to male clients and form a distinct occupational group. Recognized as a commercial activity, barbering is conducted within business premises in nearly every part of the world. Barbers are subject to taxation in many countries, either at the local or central level, or both. In Türkiye, since the beginning of 2021, barbers have generally been exempt from income tax due to their classification under the simplified taxation regime. This status remained unaffected by the regulatory changes introduced for taxpayers under the simplified regime, as stipulated in Presidential Decree No. 33012, published in the Official Gazette on September 9, 2025. This study aims to elucidate the taxation practices applied to barbers in Türkiye and various other countries. It evaluates the taxation framework for barbers in Türkiye, particularly in light of the Constitution of the Republic of Türkiye, and provides relevant recommendations.

Keywords: Barber, Simplified Procedure, Tax Advantages.

1. GİRİŞ

“Berber” kelimesi, erkeklerin saç ve sakal bakımını yapan, kesim ve tıraş hizmeti veren kişiyi ifade eder. Günlük dilde genellikle erkek kuaförü anlamında kullanılır. Kadınlara bu konuda hizmet verenler için genellikle “kuaför” kelimesi tercih edilir. Ancak bazı yerlerde berber kelimesi nadiren de olsa her iki cinsiyet için de kullanılır.

Berber kelimesinin bazı dillerde ki karşılığı şu şekildedir. İngilizce: barber, Fransızca: barbier, Almanca: Friseur (erkek kuaförü), Barbier (daha klasik), İtalyanca: barbiere, İspanyolca: barbero, Portekizce: barbeiro, Arapça: حلاق (hallaq), rusça: парикмахер (parikmaher), барбер (barber),

Japonca: 理髮師 (rihatsushi), バーバー (bābā), Çince (mandarin²) 理发师 (lǐfā shī)

2. Türkiye’de Berberlik Mesleği ve Vergilendirilmesi

2.1. Kapsam ve Tanımlar

Berberlik/kuaförlük, Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü’nün yayımladığı Berberlik ve Kuaförlük Meslek Kılavuzu’nda esnaf ve sanatkâr faaliyeti olarak tanımlanır (T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021).

2.2. Başlangıç: Sicil–Oda ve Vergi Kaydı

Esnaf ve sanatkârların meslekî faaliyette bulunabilmeleri için esnaf siciline tescil ve ilgili odaya kayıt zorunludur; işe başlama tarihinden itibaren 30 gün içinde sicile tescil edilmelidir (T.C. Ticaret Bakanlığı, 2019).

Esnaf ve sanatkâr siciline e-Devlet üzerinden başvuru yapılabilir (T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, n.d.).

2.3. Berberlerin Vergilendirilme Usulleri

Bu başlık altında başta gelir vergisi ve katma değer vergisi açısından berberlerin durumu incelenecektir.

2.3.1. Gelir Vergisi Açısından Berberler

Berberler, Gelir Vergisi Kanunu’na (GVK) göre ‘basit usul’ (GVK md. 46–51) veya ‘gerçek usul’ kapsamında vergilendirilir.

Türk Gelir Vergisi Kanunu’nun Üçüncü kısmı “Gelir unsurlarının tesbiti” başlığını taşır. Üçüncü kısım içinde birinci bölümde ise ticari kazançlar anlatılmaktadır. GVK ‘nın 37. Maddesine göre “Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır”. Dolayısıyla berberlik faaliyeti de temelde bir hizmet üretim faaliyetidir ve ticari kazançlar içerisinde yer almaktadır. Ticari kazançlar, Gelir Vergisi Kanunu’nda yer alan

² Mandarin Çin’de konuşulan lehçelerden en yaygın olanıdır. Standart Çinceyi belirtmek için kullanılır.

çeşitli şartlara bağlı olarak gerçek usulde veya basit usulde vergilendirilir. Basit usule tabi olmanın mükellefe sağladığı çeşitli vergisel avantajlar bulunmaktadır. Bunlar gelir vergisi beyannamesi vermemek ve gelir vergisi ödememek, katma değer vergisi beyannamesi vermemek ve katma değer vergisi ödememek, çalıştırdığı elemanlar sebebiyle tevkifat yapmamak ve dolayısıyla muhtasar beyanname ile muhtasar ve prim hizmet beyannameleri vermemektir. Bu ve buna benzer maddi ve şekli bazı yükümlülüklerin bu mükelleflerden istenmemesi basit usulü oldukça avantajlı bir konuma taşımaktadır.

Basit usule tabi berberler müşteri istemedikçe belge düzenleme mecburiyetleri yoktur ancak gün içerisinde sundukları hizmet karşılığında elde ettikleri için gün sonunda tek bir fatura düzenleme mecburiyetleri vardır. 2025 yılı için basit usule ilişkin had ve tutarlar ile uygulamada gün sonunda tek fatura düzenleme imkânının 31.12.2025' e kadar uzatılması Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından duyurulmuştur.

Yaklaşık sekizyüz elli bin kişinin basit usule tabi olması da hazine açısından ciddi bir gelir kaybı anlamına da gelmektedir. Türkiye'de berberlerin büyük çoğunluğu basit usulde vergilendirildiği için bu kısımda basit usulden yararlanmanın genel ve özel şartları anlatılacaktır.

2.3.1.1. Basit usule tabi olmanın genel şartları

Basit usule tabi olmanın genel şartları Gelir Vergisi Kanunu'nun Madde 47. Maddesinde anlatılmaktadır. Buna göre;

Basit usule tabi olmanın genel şartları şunlardır:

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocuklar, namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamalarına bakılmaz).

2. İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamı büyükşehir belediye sınırları içinde lirayı 79.000 TL, diğer yerlerde 48.000 lirayı aşmamak.

3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde Gelir Vergisine tabi olmamak.

2 ve 3 numaralı bent hükümleri öteden beri işe devam edenlerde takvim yılı başındaki, yeniden işe başlayanlarda ise işe başlama tarihindeki duruma göre uygulanır.

2.3.1.2. Basit usule tabi olmanın özel şartları

Basit usule tabi olmanın özel şartları Gelir Vergisi Kanunu'nun 48. Maddesinde yer almaktadır. Buna göre

Basit usule tabi olmanın özel şartları şunlardır:

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının 990.000 lirayı veya yıllık satışları tutarının 1.580.000 lirayı aşmaması,

2. 1 numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatının 480.000 lirayı aşmaması,

3. 1 ve 2 numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının 990.000 lirayı aşmaması,

2.3.2. Katma Değer Vergisi Açısından Berberler

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yaptıkları teslim ve hizmetler KDV'den istisnadır; bu mükellefler KDV beyannamesi de vermezler. KDV Kanunu'nun 18. maddesi uyarınca, istisna kapsamındakiler dilerse yazılı başvuruyla istisnadan vazgeçerek işlem bazında KDV mükellefiyetini tercih edebilir (Katma Değer Vergisi Kanunu, 1984).

Gerçek usulde vergilendirilen berberlerde ise KDV mükellefiyeti vardır; genel KDV oranı 2025 itibarıyla %20'dir (indirimli oran 1%1 ve %10-listelerinde sayılmayan hizmetlere genel oran -%20-uygulanır)

2.4. Belge Düzeni (Fatura/Fiş ve e-Belgeler)

Berberlerin gerçek usulde vergilendirilme durumları da olabileceği için gerçek ve basit usulde vergilendirilenler için konu ayrı ayrı incelenmiştir. Buna göre VUK md. 232 kapsamındaki 2025 'fatura düzenleme mecburiyeti' sınırı KDV dâhil 9.900 TL'dir. e-Arşiv Fatura: e-Arşiv uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce 01.01.2025–31.12.2025 arasında vergiler dâhil toplam tutarı 3.000 TL'yi aşan faturalar e-Arşiv Fatura olarak düzenlenir; 01.01.2026' dan itibaren tutara bakılmaksızın e-Arşiv Fatura zorunludur (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2024).

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin gün içinde belge vermeden yaptıkları hasılat için gün sonunda tek bir fatura düzenleme uygulaması yukarıda da bahsedildiği üzere 31.12.2025'e kadar devam etmektedir (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 2024)

2.4.1. Kayıt, Defter ve Beyan

Basit usule tabi olan berberler defter tutmaz; kayıtlar 'Defter-Beyan Sistemi' üzerinden yürütülür. İşçi çalıştıran işyerlerinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primleri, tek beyannamede 'Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi (MUHSGK)' ile beyan edilir (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 2020). Gerçek usule tabi olanların duruma göre bilanço veya işletme hesabı esasına göre defter tutmaları tabiidir.

2.4.2. Sosyal Güvenlik (4/b – Bağkur) ve Çalışanlar

Kendi nam ve hesabına çalışanlar (gerçek veya basit usulde gelir vergisi mükellefleri dâhil) 5510 sayılı Kanuna göre 4/b (Bağkur) kapsamında sigortalı sayılır (EY - Türkiye, 2023).

Özetlemek gerekirse basit usule tabii olan bir berber, sunduğu hizmetler sonucu elde ettiği gelir sebebiyle gelir vergisinden istisnadır, KDV'den de istisnadır, Defter-Beyan üzerinden kayıt, gün sonunda tek fatura imkânı vardır, ancak 3.000 TL üzeri tek faturalar için e-Arşiv zorunluluğu getirilmiştir. Gerçek usulde bir berber ise gelir vergisi mükellefi olarak bilanço esaslı veya işletme hesabı esasına göre defter tutacak ve takip eden yılın mart ayında gelir vergisi beyannamesi verecektir, KDV genel oran (şu an %20) ve diğer oran kuralları, işçi varsa MUHSGK; fatura düzenleme sınırı 9.900 TL, e-Arşiv zorunluluğu eşikleri uygulanır (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, n.d.; Gelir İdaresi Başkanlığı, 2020).

2.5. Basit Usulden Gerçek Usule Geçişin Tarihsel Gelişimi

12 Ocak 1995 tarihli ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile başlayan, basit usulde vergilendirme sisteminin daraltılması ve belirli mükelleflerin gerçek usule geçiş sürecinin tarihsel gelişimini ele almaktadır. Özellikle 2009 tarihli GVK-73 Sirküleri, 2013/5080 sayılı Karar, 2023 tarihli

7166 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ve 2025 tarihli 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı sürece yön veren temel düzenlemeler olmuştur.

Bu başlık altında Türkiye’de berberlerin de büyük ölçüde içerisinde olduğu basit usulün tarihsel gelişimi hakkında bilgi verilecektir.

2.5.1. 95/6430 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (1995)

Büyükşehir belediyesi olan illerde, TÜİK’in verilerine göre nüfusu 30.000’i geçen ilçelerde emtia imalatı, emtia alım-satımı, inşaat işleri, motorlu taşıt bakım-onarımı, lokanta ve benzeri hizmet işletmeleri ile eğlence-istirahat yerleri gibi faaliyetlerde bulunan mükelleflerin basit usul yerine gerçek usulde vergilendirilmeleri zorunlu hale getirilmiştir.

2.5.2. GVK-73 Sirküleri (2009)

14 Ağustos 2009 tarihinde yayımlanan Gelir Vergisi Sirküleri/73 (GVK-73/2009-3, Basit Usulde Vergilendirme-10) ile 95/6430 sayılı Kararın uygulamasında ortaya çıkan tereddütler giderilmiştir. Sirküler, özellikle büyükşehir belediye sınırları ve nüfus kriterlerine ilişkin açıklamalar getirmiştir.

2.5.3. 2013/5080 Sayılı Karar

6360 sayılı Kanun’la birlikte büyükşehir belediyesi statüsü genişletildi. 2013/5080 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile, 95/6430 sayılı Kararda yer alan 'nüfusu 30.000’den az olan yerler' ibaresinden sonra 've 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanun kapsamındaki yerler hariç' hükmü eklendi.

2.5.4. 7338 Sayılı Kanun ve 320 No.lu Tebliğ (2021-2022)

7338 sayılı Kanun ile basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu istisnanın uygulama usul ve esasları, 26 Mayıs 2022 tarihli ve 320 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile açıklığa kavuşturulmuştur. Basit usule tabi mükelleflerin ticari kazançları 1.1.2021’den itibaren gelir vergisinden istisna edilmiştir; bu nedenle yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmez (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 2022).

2.5.5. 7166 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı (2023)

25 Nisan 2023 tarihinde yayımlanan 7166 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 95/6430 sayılı Kararın 'Her türlü emtia alım-satımı'na ilişkin hükmüne 'münhasıran bir işyeri açmaksızın gezici olarak veya pazar takibi suretiyle perakende emtia alım-satımı yapanlar hariç' ibaresi eklenmiştir. Böylece bu faaliyetleri yapanların, belirli şartları sağlamaları halinde basit usulde vergilendirilmesine imkân tanınmıştır.

2.5.6. 10380 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı (2025)

09 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 95/6430 sayılı Karar yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni karara göre, büyükşehir belediyesi bulunan illerde, TÜİK'in bir önceki yıl sonu verilerine göre nüfusu 30.000'i geçen ilçelerde; emtia imalatı, emtia alım-satımı (gezici/pazar satıcıları hariç), inşaat işleri, motorlu taşıt bakım-onarımı, lokanta-benzeri hizmetler, eğlence-istirahat yerleri ve şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan mükelleflerin gerçek usulde vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

1995'te çıkarılan 95/6430 sayılı Karar, basit usulün kapsamını önemli ölçüde daraltmış ve büyükşehirlerde belirli sektörleri gerçek usule yönlendirmiştir. 2009, 2013 ve 2023 düzenlemeleri bu çerçeveyi güncelleme; 2022'de getirilen gelir vergisi istisnası ise basit usulün yükünü fiilen azaltmıştır. 2025 yılında yayımlanan 10380 sayılı Karar ise, 1995'te başlayan süreci günümüz ekonomik ve idari yapısına uyarlayarak sürdürmüş ve önceki kararı yürürlükten kaldırmıştır.

09 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 33012 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Büyükşehir belediyesi olan illerde, bir önceki takvim yılının son günü itibarıyla Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanmış olan son verilere göre nüfusu 30.000'i geçmeyen ilçeler hariç olmak üzere, aşağıda belirtilen faaliyetlerde bulunan mükellefler 2026 yılının başından itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir:

- a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar,
- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar (münhasıran bir işyeri açmaksızın gezici veya pazar takibi suretiyle perakende emtia alım-satımı yapanlar hariç),
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işler,

- ç) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarımı,
- d) Lokanta ve benzeri hizmet işletmeleri,
- e) Eğlence ve istirahat yerleri,
- f) Şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetleri.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu Hükümlerine Göre Ticari Kazancı Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler Hakkında yukarıda bahsi geçen Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 13 büyükşehirde mal alım satımı, otel, lokanta faaliyeti gibi basit usul kapsamı dışında olan işler, diğer 17 büyükşehirde de söz konusu kapsamın dışına çıkarılarak 30 büyükşehirde aynı işi yapanlar için eşit hale getirilmiştir

Mezkur karardan önce Gelir Vergisi Kanunu doğrultusunda basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları, gelir vergisinden istisna olup, bu mükellefler yıllık gelir vergisi beyannamesi de vermiyorlardı. Halihazırda, 13 büyükşehirde belli faaliyetler basit usulün dışındayken söz konusu kararla bu uygulama 30 büyükşehri kapsayacak şekilde genişletildi.

Bu kapsamda, büyükşehirlerde ticari taksi, dolmuş, minibüs, otobüs gibi şehir içi yolcu taşımacılığı yapanlar ve tamirci gibi kişilerin vergilendirilmesi 1 Ocak 2026'dan itibaren basit usul yerine gerçek usulde gerçekleştirilecektir. Basit usulden yararlanılabilmesi için yıllık hasılatın 480 bin liranın altında olması şartına istinaden ticari taksi ve dolmuşların plaka bedelleri ile bunların kiralanması durumunda ödenen aylık kira bedelleri de dikkate alınarak, şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinin basit usul kapsamında olmaması yönünde düzenleme yapıldı. Büyükşehirlerde olmakla birlikte, nüfusu 30 binin altındaki ilçelerde faaliyet gösteren taksi ve diğer şehir içi taşımacılık yapan mükellefler ile düzenleme kapsamına giren diğer mükellefler, şartları taşımaları halinde basit usulden yararlanmaya devam edecekler. Söz konusu karar ile vergi adaletinin sağlanması ve kayıt dışılığın azaltılmasını hedeflemektedir. Fakat berberler ve bazı kişilerin (terzi gibi) vergilendirilmelerinde bir değişikliğe gidilmedi yani bunlardan basit usule tabi olanlar 2026 yılında da genel ve özel koşulları sağlamaları durumunda basit usulden vergilendirilmeye devam edileceklerdir.

2.5.6.1. Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Basit Usulün Kaldırılmasının Hukuki Dayanağı

Vergi hukuku bakımından vergiler ancak kanunla konulur, değiştirilir ve kaldırılır. Ancak Anayasa'nın 73. maddesi uyarınca, kanunla belirlenen

sınırlar içinde Cumhurbaşkanına da bazı düzenleme yetkileri verilebilir. Bu çerçevede Gelir Vergisi Kanunu'nun 51. maddesi önemlidir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 51. maddesi, ticari kazancın basit usulde tespit edilemeyeceği halleri düzenlemektedir. Maddenin 12. bendinde ise Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir. Mezkur madde (m. 51/12) uyarınca Cumhurbaşkanı; basit usule tabi olamayacak faaliyet konularını belirlemeye, basit usulün uygulanmayacağı il, ilçe ve yerleri tespit etmeye yetkilidir.

8 Eylül 2025 tarihli ve 10380 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı, yukarıda bahsi geçen mezkur kanun ve maddeye dayanılarak çıkarılmıştır. Bu karar ile nüfusu 30.000'i aşan ilçelerde belirli faaliyetlerle uğraşan mükelleflerin 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren basit usulden çıkarılarak gerçek usulde vergilendirilmeleri hüküm altına alınmıştır.

Karar ayrıca, daha önce yürürlükte bulunan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nı yürürlükten kaldırmıştır.

3. Çeşitli Ülkelerde Berberlerin Vergilendirilmesi

Bu kısımda çeşitli ülkelerde berberlerin nasıl vergilendirildikleri açıklanacaktır.

3.1. Japonya'da Berberlerin Vergilendirilmesi

Japonya'da berberler ve kuaförler hem tüketim vergisine hem de gelir vergisine tabidir. Ayrıca, bir işletme bünyesinde çalışan berberler için sosyal güvenlik primleri ve işsizlik sigortası kesintileri de uygulanmaktadır.

3.1.1. Tüketim Vergisi (Consumption Tax)

Japonya'da saç kesimi gibi hizmetler tüketim vergisine tabidir. 2023 itibarıyla geçerli standart oran %10'dur (Yavuz, 2019: 77-84) Hizmet fiyatları genellikle bu vergiyi içerecek şekilde sunulur (Tokyo Apartment Inc., 2025).

3.1.2. Gelir Vergisi (Shotoku-zei)

Bireysel işletme olarak faaliyet gösteren berberler artan oranlı gelir vergisine tabidir (Akbulak, 2023).

VERGİ SİSTEMİNDE DEĞİŞİM:
HUKUKİ UYUŞMAZLIKLAR, AFLAR VE YENİ VERGİ DÜZENİ

Gelir vergisi dilimleri şu şekildedir:

Gelir Dilimi (JPY)	Vergi Oranı
1.950.000'a kadar	%5
1.950.001 – 3.300.000	%10
3.300.001 – 6.950.000	%20
6.950.001 – 9.000.000	%23
9.000.001 – 18.000.000	%33
18.000.001 ve üzeri	%40

3.1.3. Sosyal Güvenlik ve Çalışan Kesintileri

Bir şirkete bağlı çalışan berberler için sosyal sigorta primleri maaştan kesilir ve işveren ile çalışan arasında paylaşılır. Bu kapsamda sağlık sigortası, emeklilik, uzun dönem bakım sigortası (40–64 yaş için) ve işsizlik sigortası bulunmaktadır. Toplam oran yaklaşık %14,655 civarındadır (Akbulak, 2023).

3.1.5. Özet Tablo

Vergi Türü	Uygulama Alanı	Oran / Bilgi
Tüketim Vergisi	Saç kesimi ve diğer hizmetler	%10 (standart oran)
Gelir Vergisi	Bireysel işletme / brüt gelir üzerinden	%5 – %40 (gelire göre)
Sosyal Sigorta	Çalışan berberlerde, işveren & çalışan payı	~%14,655

Kaynak: Protax Danışmanlık Hizmetleri, t.y. - Tokyo Apartment Inc., 2025.

3.2. Amerika'da Berberlerin Vergilendirilmesi

Amerika Birleşik Devletleri'nde berberlerin vergilendirilmesi, hem federal hem de eyalet düzeyindeki kurallara tabidir (Internal Revenue Service, 2025a). Berberler genellikle küçük işletme sahibi veya serbest meslek erbabı olarak değerlendirildiğinden, gelir vergisi, serbest meslek vergisi ve eyalet bazlı vergilerden sorumludurlar (IRS. "Self-Employment Tax (Social Security and Medicare Taxes)." (Internal Revenue Service, 2025b).

3.2.1. Federal Gelir Vergisi

Amerika'da federal gelir vergisi artan oranlıdır ve 2025 yılı için %10 ile %37 arasında değişen dilimlere sahiptir. Berberlerin elde ettikleri net gelir, bu dilimlere göre vergilendirilir (Internal Revenue Service, 2025b).

3.2.2. Eyalet Vergileri

Bazı eyaletlerde eyalet gelir vergisi bulunurken (ör. Kaliforniya, New York), bazı eyaletlerde hiç yoktur (ör. Florida, Texas) (Yushkov ve Loughhead, 2025). Ayrıca bazı eyaletler küçük işletmeler için 'franchise tax' veya brüt gelir üzerinden alınan farklı vergiler uygular (Yushkov ve Loughhead, 2025). Buna ek olarak satış vergisi (sales tax), berberin sattığı ürünlerde (şampuan, saç bakım ürünü vb.) geçerlidir; ancak saç kesimi gibi hizmetlerde genellikle uygulanmaz (Avalara, n.d.).

3.2.3. Serbest Meslek Vergisi (Self-Employment Tax)

Berberler kendi işlerini yürütüyorlarsa, sosyal güvenlik (Social Security) ve sağlık sigortası (Medicare) için serbest meslek vergisi öderler. Bu oran toplamda %15,3'tür: %12,4 sosyal güvenlik, %2,9 Medicare payıdır. Bu vergi, federal gelir vergisine ek olarak alınır (Internal Revenue Service, 2025b).

3.2.4. Örnek Hesaplama

Yıllık 60.000 USD gelir elde eden bir berberin vergilendirilmesi şu şekilde olabilir:

- Federal gelir vergisi: artan oranlı dilimlere göre yaklaşık 6.000 – 7.000 USD.
- Serbest meslek vergisi: $60.000 \times \%15,3 = 9.180$ USD.
- Eyalet gelir vergisi (örneğin Kaliforniya): yaklaşık 2.000 – 3.000 USD.
- Toplam vergi yükü yaklaşık 17.000 – 19.000 USD arasında değişebilir.

3.3. İtalya'da Berberlerin Vergilendirilmesi

İtalya'da berberler küçük işletmeler kapsamında değerlendirildiğinden, gelir vergisi, katma değer vergisi (KDV) ve bölgesel vergilere tabidir (Agenzia delle Entrate, 2025). Vergilendirme sistemi işletmenin büyüklüğüne ve cirosuna göre farklılık gösterir.

3.3.1. Forfettario Rejimi

Yıllık cirosu 85.000 Euro'nun altında olan küçük berber dükkanları için Forfettario rejimi uygulanır. Bu sistemde KDV ve IRAP ödenmez; onun

yerine sabit oranlı gelir vergisi uygulanır. Yeni başlayan işletmeler için %5, diğerleri için %15 sabit oran geçerlidir (Fisco Oggi, 2019).

85.000 Euro'nun üzerindeki cirolarda ordinario denilen bir vergilendirme rejimi geçerlidir. Bu durumda işletmeler artan oranlı gelir vergisi (IRPEF), KDV ve IRAP ödemekle yükümlüdür (Agenzia delle Entrate, 2025).

3.3.2. IRAP (Imposta Regionale sulle Attività Produttive)

IRAP, İtalya'da bölgesel düzeyde alınan bir üretim vergisidir. Bu vergi kâr üzerinden değil, katma değer yani üretim değeri üzerinden hesaplanır. Ortalama oran %3,9 olmakla birlikte bazı bölgelerde daha yüksek olabilir (PwC, 2025).

3.3.3. Örnek Hesaplama

Yıllık 60.000 Euro gelir elde eden bir berber, Forfettario rejiminde %15 sabit vergiye tabiye 9.000 Euro vergi öder. Ordinario rejiminde ise aynı gelir üzerinden artan oranlı gelir vergisi, KDV ve IRAP hesaplanacağı için yük daha fazla olur (PwC, 2025a).

3.4. Fransa'da Berberlerin Vergilendirilmesi

Fransa'da berberler, küçük işletme sahibi veya serbest meslek erbabı olarak faaliyet gösterdiklerinden, gelir vergisi, katma değer vergisi (TVA) ve yerel işletme vergilerine tabidir (Service-Public.fr, n.d.) Vergilendirme şekli, işletmenin büyüklüğüne ve seçilen şirket türüne göre değişiklik göstermektedir.

3.4.1. Gelir Vergisi (Impôt sur le revenu / Impôt sur les sociétés)

Bireysel işletme şeklinde faaliyet gösteren berberler gelir vergisine (Impôt sur le revenu) tabidir. Şirketleşmiş berber salonları ise kurumlar vergisine (Impôt sur les sociétés) tabidir ve oran %25 civarındadır (Direction Générale des Finances Publiques, 2016).

3.4.2. Katma Değer Vergisi

Fransa'da saç kesimi ve kuaförlük hizmetleri katma değer vergisine tabidir. Berberlik hizmetleri için uygulanan KDV oranı genellikle %20'dir. Ancak bazı küçük işletmeler, ciro sınırını aşmadıkları takdirde KDV muafiyetinden yararlanabilir (Légifrance, 2025).

3.4.3. Yerel Vergiler (CFE – Cotisation Foncière des Entreprises)

Fransa'da berberler ayrıca yerel vergi olan Cotisation Foncière des Entreprises (CFE) ödemekle yükümlüdür. Bu vergi, işletmenin kullandığı dükkanın yüzölçümü ve belediye tarafından belirlenen oranlara göre hesaplanır (Direction Générale des Finances Publiques, 2025).

3.4.4. Örnek Hesaplama

Yıllık 50.000 Euro gelir elde eden bir berber, %20 KDV uyguluyorsa yaklaşık 10.000 Euro KDV öder (Légifrance, 2025). Gelir vergisi dilimlerine göre yaklaşık 5.000 – 7.000 Euro gelir vergisi ödeyebilir (Direction Générale des Finances Publiques, 2016). Buna ek olarak yerel vergi olarak CFE kapsamında 500 – 1.000 Euro arasında yerel vergi yükü olabilir (Direction Générale des Finances Publiques, 2025).

3.5. Azerbaycan'da Berberlerin Vergilendirilmesi

Azerbaycan'da vergi sistemi, küçük işletmeleri ve serbest meslek erbaplarını kapsayan geniş bir mükellefiyet öngörür. Berberler de genellikle küçük işletme kapsamında değerlendirilir (Azerbaycan Vergi Dairesi, n.d.).

3.5.1. Basitleştirilmiş Vergi (Simplified Tax)

Küçük işletmeler, gelir dilimine bağlı olarak basitleştirilmiş vergi uygulamasından yararlanabilir. Oranlar coğrafi konuma göre değişir: Bakü'de %4, diğer bölgelerde %2 olarak belirlenmiştir. Bu sistemi kullanan bireysel işletmeler KDV ve gelir vergisinden muaftır. (Findexable.az, n.d.-a)

3.5.2. Katma Değer Vergisi (KDV)

Azerbaycan'da standart KDV oranı %18'dir. Bazı işlemler ise muafiyet veya sıfır oran kapsamında değerlendirilebilir. Yukarıda bahsedildiği gibi bireysel berber işletmeleri KDV'den muaf tutulabilmektedir (örneğin ihracat işlemleri, diplomatik işlemler). (PwC, 2025b).

3.5.3. Örnek Hesaplama

Örneğin yıllık geliri 12.000 AZN olan bir berber, üç aylık dönemde 3.000 AZN gelir elde ederse, Bakü'de %4 vergiye tabidir. Bu durumda ödenecek vergi 120 AZN olur. Basitleştirilmiş sistem kullanıldığından bu tutar KDV veya gelir vergisine eklenmez. (Findexable.az, n.d.-b)

3.6. Almanya'da Berberlerin Vergilendirilmesi

Almanya'da berberler küçük işletmeler kategorisinde değerlendirilmekte ve gelir vergisi, katma değer vergisi (Umsatzsteuer) ile ticaret vergisine (Gewerbesteuer) tabidir. Vergilendirme, işletmenin bireysel mi yoksa şirket statüsünde mi olduğuna göre farklılık gösterir (Bundesministerium der Finanzen, n.d.).

3.6.1. Gelir Vergisi (Einkommensteuer)

Bireysel işletme sahibi berberler gelir vergisine tabidir. Almanya'da gelir vergisi artan oranlıdır ve %14 ile %45 arasında değişen dilimlere sahiptir. 2025 itibarıyla yıllık 11.784 Euro'ya kadar gelir, vergiden muaftır (Lohnsteuertabelle.com, 2025).

3.6.2. Kurumlar Vergisi (Körperschaftsteuer)

Eğer berberlik faaliyeti bir şirket (ör. GmbH) bünyesinde yürütülüyorsa kurumlar vergisi ödenir. Kurumlar vergisi oranı %15'tir ve buna ek olarak %5,5 oranında dayanışma katkısı (Solidaritätszuschlag) uygulanır (Bundeszentralamt für Steuern, n.d.)

3.6.3. Katma Değer Vergisi (Umsatzsteuer)

Berberlik hizmetleri Almanya'da standart KDV oranına tabidir. Standart oran %19'dur; bazı ürünlerde indirimli oran %7 olarak uygulanabilir. Yıllık

cirosu 22.000 Euro'nun altında kalan küçük işletmeler (Kleinunternehmer) KDV'den muaf olabilir (Bundesfinanzministerium, 2019) .

3.6.4. Ticaret Vergisi (Gewerbesteuer)

Almanya'da ticaretle uğraşan işletmeler ticaret vergisi ödemekle yükümlüdür. Bu vergi belediyeler tarafından tahsil edilir ve oran (Hebesatz) belediyeye göre değişir. Vergi matrahı üzerinden %3,5 oranı baz alınır, belediyeler bu oranı çarpanlarla yükseltir (Deutscher Städtetag, n.d.).

3.6.5. Örnek Hesaplama

Yukarıdaki veriler ışığında 2025 yılında yıllık 50.000 Euro kazanan bir berber, yaklaşık 7.500 – 8.500 Euro gelir vergisi öder. KDV muafiyetinden yararlanmıyorsa, verdiği hizmetler için %19 oranında KDV uygular. Buna ek olarak bulunduğu belediyeye göre yaklaşık 1.000 – 2.000 Euro ticaret vergisi ödeyebilir.

3.7. Çin'de Berberlerin Vergilendirilmesi

Çin'de bireysel berber işletmeleri, elde ettikleri kazanç üzerinden Bireysel Gelir Vergisi (Individual Income Tax – IIT) öderler ve bu vergi gelir düzeyine göre %3 ile %35 arasında kademeli oranlarla uygulanır (Wikipedia, 2025a).

Serbest meslek gelirleri için ise farklı bir kategori uygulanır; bağımsız çalışan berberler (örneğin dükkan açmadan, evden ya da müşterinin evine giderek hizmet verenler) kademeli sisteme girmeden %20 düz oran üzerinden vergilendirilirler.

Şirketleşmiş berber salonları, elde ettikleri kazanç üzerinden Kurumlar Vergisi (Corporate Income Tax – CIT) öderler ve standart oran %25'tir. Küçük ölçekli ve düşük kâr eden işletmelere teşvik amacıyla %20 veya %10 gibi indirimli kurumlar vergisi oranları uygulanabilmektedir (PwC China, 2025).

Berberler sundukları hizmetler sebebiyle Katma Değer Vergisine (KDV/VAT) tabidirler; küçük ölçekli mükellefler için sabit oran %3'tür. Genel KDV mükellefleri için ise hizmet türüne göre %6, %9 veya %13 oranlarında vergi uygulanır (Hawksford, 2022)

KDV beyannameleri aylık veya üç aylık dönemlerde verilmekte, berberler de bu sistemin parçası olmaktadır (Wikipedia, 2025a)

Bunların yanı sıra, berberler yerel ek vergiler (örneğin eğitim katkı vergisi) ile sosyal güvenlik yükümlülükleri açısından da ödeme yapmakla yükümlüdürler (EY Global, 2025)

3.8. Rusya’da Berberlerin Vergilendirilmesi

Rusya’da bireylerin gelir vergisi (IIT – Individual Income Tax / Bireysel Gelir Vergisi) oranları %13 ile başlayıp yüksek gelirlerde %22’ye kadar çıkan kademeli bir sistemle uygulanmaktadır (Wikipedia, 2025b)

Serbest meslek erbabı (самозанятый, NPD – Tax on Professional Income / Profesyonel Gelir Vergisi) olarak faaliyet gösteren berberler, eğer sıradan vatandaşlara hizmet sunuyorsa %4, şirket veya kurumlara hizmet sunuyorsa %6 oranında vergi öderler; gelir yoksa vergi ödemezler (Made in Russia, 2022)

Şirketleşmiş berber salonları (ООО – Limited Liability Company / Limited Şirket), elde ettikleri kazanç üzerinden kurumlar vergisi (CIT – Corporate Income Tax / Kurumlar Vergisi) öderler ve standart oran yaklaşık %20’dir.

Rusya’da Katma Değer Vergisi (VAT – Value Added Tax / Katma Değer Vergisi) hizmetler için %20 oranında uygulanır. Küçük işletmeler için 'Basitleştirilmiş Vergi Sistemi' (STS – Simplified Tax System / Basitleştirilmiş Vergi Sistemi) mevcuttur; bu sistemde gelir üzerinden %6 veya gelir eksi gider üzerinden %15 oranında vergi ödenir (ATP Law, 2025) Rusya’da küçük işletme tanımı yıllık ciro, çalışan sayısı ve sahiplik yapısına göre belirlenir. Mikro işletmelerin yıllık cirosu en fazla 120 milyon ruble, küçük işletmelerin cirosu ise 800 milyon rubleye kadar olabilir. Çalışan sayısı mikro işletmelerde 15 kişiye kadar, küçük işletmelerde ise 16–100 kişi arasında olmalıdır. Devlet veya büyük şirketlerin sahiplik payı %25’i aşamaz; çoğunluk hissesi bireylere veya küçük girişimcilere ait olmalıdır (OECD, 2023).

Mikro işletmeler (örneğin berber dükkanları) genellikle Basitleştirilmiş Vergi Sistemi (STS – Simplified Tax System / Basitleştirilmiş Vergi Sistemi) veya Profesyonel Gelir Vergisi (NPD – Tax on Professional Income / Profesyonel Gelir Vergisi) kapsamında vergilendirilir.

STS kapsamında mikro işletmeler gelir üzerinden %6 veya gelir – gider farkı üzerinden %15 oranında vergi öderler (ATP Law, 2025). NPD kapsamında ise mikro işletme olarak çalışan tek berber, bireylere hizmetten %4, şirket veya kurumlara hizmetten %6 vergi öder. Mikro işletmeler STS veya NPD kapsamında vergilendirildiklerinde genellikle Katma Değer Vergisi (VAT – Value Added Tax / Katma Değer Vergisi) ödemekten muaftır ve muhasebe yükümlülükleri çok daha basittir (ATP Law, 2025)

3.8.1. İran'da Berberlerin Vergilendirilmesi

İran'da bireysel işletmeler, elde ettikleri gelir üzerinden gelir vergisine tabidir. (Wikipedia, 2025c)

2016 yılı itibarıyla bireysel işletme gelir vergisi dilimleri, 500 milyon IRR'a kadar %15, 500 milyon–1 milyar IRR için %20 ve 1 milyar IRR üzeri için %25 olarak belirlenmiştir. (Wikipedia, 2025c)

Aylık gelir üzerinden vergi dilimleri, 40 milyon IRR'a kadar muaf, 40–80 milyon IRR arası %10, 80–120 milyon IRR arası %15, 120–180 milyon IRR arası %20, 180–240 milyon IRR arası %25, 240–320 milyon IRR arası %30 ve 320 milyon IRR üzeri %35 şeklindedir. (Wikipedia, 2025d)

Şirket statüsündeki işletmeler, %25 oranında kurumlar vergisi ve %0,3 Ticaret Odası vergisine tabidir. (Wikipedia, 2025c).

İran'da mal ve hizmetler üzerinden %9 oranında Katma Değer Vergisi (KDV) alınmaktadır. (Wikipedia, 2025c)

Sosyal güvenlik sistemi kapsamında çalışanlar maaşlarının %7'sini katkı olarak öder, işverenler %20–23, devlet ise %3 katkı sağlar. (Wikipedia, 2025d)

Serbest çalışanlar için sosyal güvenlik katkı oranı %12 ile %18 arasında değişmektedir. (Wikipedia, 2025d)

4. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE BERBERLERİN VERGİLENDİRİLMESİ VE FİİLEN VERGİLENDİRİLMEDİĞİ DURUMLAR

Dünyada tüm ülkelerin yasalarında vergi düzenlemeleri bulunmaktadır. Berberler de yasal olarak gelir vergisi, KDV veya yerel vergiler kapsamında değerlendirilmektedir (OECD, n.d.). Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere çoğu ülkede berberler vergilendirilmekte Ancak bazı ülkelerde fiilen vergi alınmamakta veya çok düşük düzeyde uygulanmaktadır (World Bank, n.d.). Vergi alınmayan veya alınamayan ülkelerde çoğunlukla Afrika'nın az gelişmiş ülkeleri olmaktadır.

4.1. Afrika ve Güney Asya Kırsalı

Afrika ve Güney Asya'nın bazı kırsal bölgelerinde berberler tamamen kayıt dışıdır. Örneğin Nijer, Çad veya Bangladeş'in köylerinde berberler devlet kayıtlarına girmediği için fiilen vergi ödemezler. Bu durum, yasal bir muafiyetten değil, devletin vergi toplama kapasitesinin düşüklüğünden kaynaklanmaktadır (IMF, n.d.).

4.2. Savaş veya Kriz Bölgeleri

Somali'nin bazı bölgelerinde veya Afganistan'ın kırsalında vergi idaresi etkin çalışmamaktadır. Bu nedenle berberler yasal olarak vergiye tabi olsalar da fiilen vergi ödemezler (UNDP, n.d.).

4.3. Küçük Ada Devletleri

Nauru gibi bazı ada devletlerinde uzun süre kurumlar vergisi veya gelir vergisi bulunmamıştır. Devlet gelirlerini fosfat madenciliği veya dış yardımlardan sağladığı için berberler fiilen vergi ödemezdi. Son yıllarda bu ülkelerde hizmet vergileri gündeme gelmiştir (Nauru Government, n.d.).

4.4. Türkiye

Yukarıda detaylı bir şekilde anlatıldığı üzere özet vermek gerekirse Türkiye’de berberler basit usul veya gerçek usul vergilendirmeye tabidir. Ancak Türkiye’de berberlerin büyük çoğunluğu basit usule tabidir ve 2021 yılı başından itibaren basit usullerin vergi dışı tutulması sebebiyle gelir vergisi ödemezler. Ayrıca kayıt dışı çalışan berberler de bulunmakta ve sonuçta kayıt altında bile olsalar basit usule tabi oldukları sürece vergilendirme dışında tutulmaktadırlar (T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, 2013).

5. Sonuç ve Değerlendirme

Vergilendirmede esas olan kişilerin mali durumlarının takip edilmesi ve mali güçlerine göre verginin alınmasıdır. Dünyanın gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerinin hemen hemen tamamında belli bir kesimin mali gücü olduğu halde vergi dışı tutulduğu görülmemektedir. Mali güç dikkate alınmadan mali, ekonomik ve sosyal bir neden olmadan bir sektörün veya kişilerin vergi dışı tutulması vergi adaletine uymamaktadır. Türkiye’de özellikle ücretli kesimin asgari ücreti aşan gelirinden vergi alınırken bazı kişilerden hiç vergi alınmaması vergiye uyumunu da olumsuz yönde etkileyecektir. Bazı kişilerden gelir vergisinin alınmaması vergilendirmede sosyal amaca da aykırı düşecektir. Esasen bu kişilerden vergi alınmaması bazı kesimlerce sosyal amaca uygun gözükse de aslında sosyal amaca terstir. Şöyle ki; Gelir vergisi dolaysız vergiler içerisinde en önemli vergidir. Belli kesimlerden vergi alınmaması gelir vergisi hasılatını azaltacaktır. Bu hasılatın azalması durumunda telafi amacıyla dolaylı vergilere ağırlık verilecektir. Dolaylı vergiler ise tersine artan oranlı yapısı nedeniyle gelir dağılımını olumsuz yönde etkileyen vergilerdir. Bunun yanında gelir vergisi hasılatının azalması durumunda devlet borçlanma yolunu tercih edebilecek bu da ayrıca gelir dağılımını olumsuz etkileyecektir. Borçlanma dışlama etkisi meydana getirerek özel sektör yatırımlarını da azaltabilecektir. Bütün bunlara ilave olarak belirli sektörlerden vergi alınmaması bazı vergi ödeyen kişileri bu alanlara yani vergisiz alanlara kaymasına yol açabilecek bu da devletin vergi gelirlerini daha da azaltabilecektir.

Basit usule tabi olan berberlerin yukarıda detayları anlatıldığı şekliyle vergilendirilmeye başlanmasının doğru bir yaklaşım olduğunu vurgulamaya çalıştım. Ancak bu kesim gerçek usulde vergilendirileceği zaman muhasebeci ihtiyacı ortaya çıkacak ve bunlara rutin ödemeler yapılması gerekecektir. Bilindiği üzere maliye literatüründe “vergi maliyeti” adı verilen bir kavram vardır. Vergi maliyeti açık ve zımni (gizli, örtük) maliyet olarak ikiye ayrılmaktadır. Konumuz açısından vergi ödeyebilmek için beyannamenin düzenlenmesi ve diğer ödevlerin yerine getirilmesinde mükellefin muhasebeciye ödediği tutar gizli (örtük, zımni) maliyet olarak geçmektedir. Bu tutarın, mükellefin kazancı ve ödediği vergi içerisinde önemli bir paya sahip olmaması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle mükellefin ödediği vergiyle kıyaslandığında muhasebeciye ödenen tutarın yüksek olmaması gerekmektedir. Bu bağlamda vergi maliyetleri düşürülmeli, vergi en az maliyetle en çok hasılat sağlayacak şekilde hazineye intikal etmelidir. Ödenen verginin ve mükellefin karşıladığı gizli maliyetlerin artması bahsi geçen kesimin kayıt dışı çalışmasına etki edebilecek unsurlardan biri olarak görülebilmektedir. Daha açık ifade etmek gerekirse berberler vergilendirilmeli ancak vergilendirilirken gizli (örtük) maliyetler minimuma indirilmelidir.

1 Ocak 2026 tarihinden itibaren basit usule tabi olan bazı kişilerin gerçek usule alınması vergi adaletine uygun olmaktadır. Ancak gelir elde eden başta berber olmak üzere bazı kesimlerin bu düzenleme dışında tutulması Anayasa 73. Maddesi birinci fıkrasında geçen mali güç ilkesine ters düşmektedir. Dünyanın hiçbir gelişmekte ve gelişmiş ülkesinde berberler vergi dışında tutulmamaktadır. Asgari ücretin vergi dışı tutulduğu ve üzerindeki ücretlerin vergilendirildiği ülkemizde özellikle büyük şehirlerde birçok berber, asgari ücretin üzerinde gelir elde etmektedir. Dolayısıyla asgari ücreti aştığı için vergilendirilen işçi ve memurdan daha fazla kazanmaktadırlar. Berberler emeklerini arz ederek gelir elde etmekte savı da doğru değildir keza asgari ücretin üzerinde gelir elde eden birçok kişi de emeğini arz ederek gelir elde etmekte ve artan oranlı bir şekilde vergilendirilmektedirler.

Yapılan açıklamalardan da görüleceği üzere modern devletlerde berberlerin tamamen vergiden muaf tutulması söz konusu değildir. Ancak kayıt dışılık, kriz koşulları veya özel ekonomik yapılar nedeniyle bazı ülkelerde berberler fiilen vergi ödememektedir. Vergilendirmede adalet ve mali güç ilkeleri kapsamında Türkiye’de berberlerin de diğer gerçek usule

alınan mükelleflerde olduğu gibi özellikle büyük şehirlerde vergilendirme kapsamında alınması gerekmektedir.

Kaynaklar

- Adesina, E. A., Omotunde, A., & Abifarin, O. (2023). Nigeria's accelerated economic growth: The nexus between corporate governance and alternative dispute resolution. *World Affairs: The Journal of International Issues*, 27(3), 128–160.
- Agenzia delle Entrate. (2025). *Nuovo regime IVA per le piccole imprese*. <https://www.agenziaentrate.gov.it> (Retrieved August 28, 2025)
- Akbulak, Y. (2023). *Japonya'da "yabancı şirketler"e ilişkin vergilendirme*. Legal.com.tr. <https://legal.com.tr/blog/ekonomi/japonyada-yabanci-sirketlere-iliskin-vergilendirme/> (Retrieved August 28, 2025)
- ATP Law. (2025). *The simplified tax system in Russia*. <https://atplaw.com/en/article/usn> (Retrieved August 30, 2025)
- Avalara. (n.d.). *State rates*. <https://www.avalara.com/taxrates/en/state-rates.html> (Retrieved August 28, 2025)
- Azerbaycan Vergi Dairesi. (n.d.). *Simplified tax guidelines for small businesses*. <https://www.taxes.gov.az> (Retrieved August 28, 2025)
- Bundesfinanzministerium. (2019). *100 Jahre Umsatzsteuer in Deutschland* [PDF]. https://www.bundesfinanzministerium.de/Monatsberichte/2019/12/Inhalte/Kapitel-3-Analysen/3-4-100-jahre-umsatzsteuer_pdf.pdf (Retrieved August 30, 2025)
- Bundesministerium der Finanzen. (n.d.). *Das deutsche Steuersystem*. <https://www.bundesfinanzministerium.de> (Retrieved August 30, 2025)
- Bundeszentralamt für Steuern. (n.d.). *Körperschaftsteuer und Solidaritätszuschlag*. <https://www.bzst.de> (Retrieved August 30, 2025)
- Deutscher Städtetag. (n.d.). *Gewerbsteuer und Hebesätze*. <https://www.staedtetag.de> (Retrieved August 30, 2025)
- Direction Générale des Finances Publiques. (2016). *Impôt sur les sociétés*. <https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/impot-sur-les-societes> (Retrieved August 28, 2025)
- Direction Générale des Finances Publiques. (2025). *Je fais de la location meublée, dois-je payer de la CFE (cotisation foncière des entreprises)?* <https://www.impots.gouv.fr/particulier/questions/je-fais-de-la-location-meubleee-dois-je-payer-de-la-cfe-cotisation-fonciere-des> (Retrieved August 28, 2025)

- EY Global. (2025). *China officially enacts VAT law, ushering in a new era of tax governance*. https://www.ey.com/en_gl/technical/tax-alerts/china-officially-enacts-vat-law-ushering-in-a-new-era-of-tax-governance (Retrieved August 30, 2025)
- Findexable.az. (n.d.-a). *Basitleştirilmiş vergi uygulamaları*. <https://www.findexable.az> (Retrieved August 28, 2025)
- Findexable.az. (n.d.-b). *Basitleştirilmiş vergi uygulamaları*. <https://www.findexable.az> (Retrieved August 29, 2025)
- Fisco Oggi. (2019). *Fisco Oggi*. <https://www.fiscooggi.it> (Retrieved August 28, 2025)
- Hawksford. (2022). *Understanding VAT small-scale and general taxpayers in China*. <https://www.hawksford.com/insights-and-guides/china-business-guides/understanding-vat-small-scale-and-general-taxpayers-in-china> (Retrieved August 30, 2025)
- IMF. (n.d.). *Taxation challenges in Sub-Saharan Africa and South Asia*. <https://www.imf.org> (Retrieved September 5, 2025)
- Internal Revenue Service. (2025a). *Federal income tax rates and brackets*. <https://www.irs.gov/filing/federal-income-tax-rates-and-brackets> (Retrieved August 28, 2025)
- Internal Revenue Service. (2025b). *Self-employment tax (Social Security and Medicare taxes)*. <https://www.irs.gov/businesses/small-businesses-self-employed/self-employment-tax> (Retrieved August 28, 2025)
- Katma Değer Vergisi Kanunu (Kanun No. 3065). (1984). *Katma Değer Vergisi Kanunu*. <https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/kanunlar/katma-deger-vergisi-kanunu-3065> (Retrieved September 3, 2025)
- Légifrance. (2025). *Taxe sur la valeur ajoutée (TVA) en France*. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006069577/LEGISCTA000006147022 (Retrieved August 28, 2025)
- Lohnsteuertabelle.com. (2025). *Grundfreibetrag und Steuersätze*. <https://www.lohnsteuertabelle.com> (Retrieved August 30, 2025)
- Made in Russia. (2022). *Self-employment in Russia: Myth or new opportunities*. <https://madeinrussia.ru/en/news/13402> (Retrieved August 30, 2025)
- OECD. (2023). *SME and entrepreneurship policy in the Russian Federation* [PDF]. <https://www.oecd.org/industry/smes/SME-and-entrepreneurship-policy-in-Russian-Federation.pdf> (Retrieved August 30, 2025)
- OECD. (n.d.). *Tax systems overview*. <https://www.oecd.org/tax> (Retrieved September 5, 2025)

- Protax Consulting. (n.d.). *US expat taxes: Filing as American living in Japan*. <https://protaxconsulting.com/tr/blog/us-expat-taxes-filing-as-american-living-in-japan/> (Retrieved August 28, 2025)
- PwC China. (2025). *Overview of PRC taxation system*. <https://www.pwccn.com/en/services/tax/accounting-and-payroll/overview-of-prc-taxation-system.htm> (Retrieved August 30, 2025)
- PwC. (2025a). *Italy—Individual—Other taxes*. <https://taxsummaries.pwc.com/italy/individual/other-taxes> (Retrieved August 28, 2025)
- PwC. (2025b). *Azerbaijan corporate—Other taxes*. <https://taxsummaries.pwc.com/azerbaijan/corporate/other-taxes> (Retrieved August 28, 2025)
- Service-Public.fr. (n.d.). *Fiscalité des travailleurs indépendants en France*. <https://www.service-public.fr> (Retrieved August 28, 2025)
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi. (n.d.). *Esnaf ve sanatkâr sicili tescil başvurusu*. <https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-esnaf-ve-sanatkr-sicili-tescil-basvurusu-4664> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı. (2013). *Basit usule tabi mükellefler için vergi rehberi* [PDF]. https://cdn.gib.gov.tr/api/gibportal-file/file/getFileResources?objectKey=arsiv/onceki-dokumanlar/2013_basit_usul.pdf
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı. (2020). *Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi düzenleme kılavuzu (1003B)* [PDF]. <https://ebeyanname.gib.gov.tr/muphb2.pdf> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı. (2022). *Basit usule tabi mükelleflere yönelik bilgilendirme (320 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği)* [PDF]. <https://defterbeyan.gov.tr/documents/kilavuz/basit-usule-tabi-mukelleflere-yonelik-bilgilendirme-metni.pdf> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı. (2024). *Basit usulde vergilendirmeye ilişkin had ve tutarlar* [PDF]. <https://cdn.gib.gov.tr/api/gibportalfile/file/getFileResources?objectKey=arsiv/yarim-kaynaklar/yararli-bilgiler/BasitUsuldeVergilendirmeyelliskinHadVeTutarlar.pdf> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Gelir İdaresi Başkanlığı. (n.d.). *KDV oranları listesi*. <https://www.gib.gov.tr/yarim-ve-kaynaklar/yararli-bilgiler/kdv-oranlari-listesi> (Retrieved September 3, 2025)

- T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı. (2024). *Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 509) 'nde değişiklik yapılmasına dair tebliğ (Sıra No: 573) (Resmî Gazete Sayı: 32720)* [PDF]. <https://www.ismmmo.org.tr/dosya/5123/Mevzuat-Dosya/12112024-VUK-573-sayili-tebligi.pdf> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Ticaret Bakanlığı. (2019). *Odaya sicile kayıt işlemleri*. <https://ticaret.gov.tr/esnaf-sanatkarlar/sikca-sorulan-sorular/odaya-sicile-kayit-islemleri> (Retrieved September 3, 2025)
- T.C. Ticaret Bakanlığı. (2021). *Berberlik ve kuaförlük meslek kılavuzu*. <https://ticaret.gov.tr/esnaf-sanatkarlar/yayinlar/meslek-kilavuzlari/berberlik-ve-kuaforluk-meslek-kilavuzu> (Retrieved September 3, 2025)
- Tokyo Apartment Inc. (2025). *The ¥1000 haircut in Japan—Cheap, quick, and worth it?* <https://tokyoapartmentinc.com/foreigners/topics/202508151961.htm> 1 (Retrieved August 28, 2025)
- UNDP. (n.d.). *Governance and tax systems in fragile states*. <https://www.undp.org> (Retrieved September 5, 2025)
- Wikipedia. (2025a). *Income tax in China*. https://en.wikipedia.org/wiki/Income_tax_in_China (Retrieved August 30, 2025)
- Wikipedia. (2025b). *Taxation in Russia*. https://en.wikipedia.org/wiki/Taxation_in_Russia (Retrieved August 30, 2025)
- Wikipedia. (2025c). *Taxation in Iran*. https://en.wikipedia.org/wiki/Taxation_in_Iran (Retrieved August 31, 2025)
- Wikipedia. (2025d). *Iranian labor law*. https://en.wikipedia.org/wiki/Iranian_labor_law (Retrieved August 31, 2025)
- World Bank. (n.d.). *Informal economy and taxation*. <https://www.worldbank.org> (Retrieved September 5, 2025)
- Yavuz, H. (2019). Japonya katma değer vergisi sistemi: Türkiye'ye ilişkin çıkarımlar. *Vergi Sorunları Dergisi*, 42(365), 74–84.
- Yushkov, A., & Loughhead, K. (2025). State individual income tax rates and brackets, 2025. Tax Foundation. <https://taxfoundation.org/data/all/state/state-income-tax-rates> (Retrieved August 28, 2025)